

రైలు ఈడ్చుకుంటూ తెనాలి స్టేషనునుండి బయలుదేరింది. అసలే ఎండా కాలం. దానికి తోడు పాసెంజరు బండి ప్రయాణీకులు విపరీతమైన ఉక్కతో వేడితో సతమతమైపోతూ వున్నారు. సరిగ్గా రైలు ప్లాటుఫారం మీదనుండి కదిలే సమయానికి ఓ పెద్దమనిషి తన కంటే పెద్దదైన ఓ బెడ్డింగుతో తోసుకుంటూ ఆ ఎండలో పెట్టెలోకి దూసుకు వచ్చాడు. వస్తూనే బారిష్టరు పార్వతీశంలాగ ఎదురుగ వున్న ఓ గుండు వ్యక్తిపైకి బెడ్డింగు విసిరేశాడు. ఆయనెవరో తిరుపతి పోయి వస్తున్నాడల్లే వుంది, నున్నగా గుండు పొన్నకాయల్లే వుంది. అసలే బరువైన బెడ్డింగు. అందు లోనూ ఎండలో నుండి వచ్చింది అకస్మాత్తుగా నెత్తిన పడేసరికి బాధ భరించలేక ఓ మోస్తరు ఏడుపే లంకించుకున్నాడు. అప్పుడే రైలెక్కిన మన బారిష్టరు పార్వతీశం మోచేతో అవతలి సీటులోని వ్యక్తిని ఒక్క పోటు పొడిచాడు. ఆయన విలవిలా తన్నుకుంటూ జరిగాడు పక్కకు. పార్వతీశం ఆ ఖాళీ నాక్రమించి ఓ చిన్న సకిలింపు వంటి గర్జన ద్వని చేసి నాలుగు వైపులా కలియ చూచాడు. కొంతమంది నివ్వెర పోయారు ఈయన సాహసానికి. మరికొందరు కోపంతో చూస్తున్నారీ చేష్టలను. పార్వతీశం అటు ఇటు చూచి సీటును మరి కొంచెం గట్టిగా స్థిరపరచుకొని నిర్లక్ష్యంగా ఓ సారి రైలు వెళ్తినంతా పరిశీలించి, ఒక్కసారి పెద్ద కేక పెట్టినట్లున్నాడు 'బొత్తిగా మన తెలుగువాళ్ళ కసలు బుద్ధి లేదండీ!'

అయితే ఆ ఎండలో, వేడిలో సందడిలో త్రొక్కినలాటలో ఆ రెండో తరగతి జనరల్ రైలు పెట్టెలో, తెలుగు వాడికి బుద్ధి ఉన్నదా లేదా, లేకుంటే ఎందుకని లేదు? అన్న విషయాన్ని గురించి విచారించడం అటుంచి కనీసం వినే ఓపిక కూడా ఎవ్వరికీ లేదు. అందుకని ఈ పార్వతీశం ఏమంటున్నాడన్న మాట కనీసం ఆయన పక్కన కూర్చున్న వ్యక్తి గూడ పట్టించుకోలేదు. అయితే ఆయన అంతటితో ఊరుకో లేదు. తన మాట నిరూపించుకునేటందుకు సవ్యాఖ్యానంగ ఉపన్యాసం ప్రారంభించారు. అసలు బుద్ధి పున్నవాళ్ళయితే ఇలా ఒకే రైలు పెట్టెలో ఇంతమంది ఎక్కువారా? అక్కరాలా ఇది తెలుగు రైలు. రేణిగుంట నుండి విజయవాడ దాకా పోతుంది దీనిలో ఈ రష్మీమిటీ? ఎవడన్నా ఫారిన్ కనుక చూస్తే నవ్విపోతాడు, ఇది రైలా? అసలిది రైలేనా అని నేను అడుగుతున్నాను..... అది రైలవునో కాదో చెప్పే ఓపిక లేక పాసెంజర్లు అలా సామ్యస్థితి వున్నారు గాలికి. కానీ పార్వతీశం అంతటితోనూ ఊరుకో లేదు. ఏ పట్టి, చుడవా అమ్మేవాడికి మల్లెనో లేచి నిలబడి కంఠాన్ని కంచులా మోగించి ఉపన్యాసం పొడిగించాడు.

'తెలుగువాడికి బుద్ధిలేదనడానికి మరి కొన్ని కారణాలు కూడా చెప్ప తాను. చిత్తగించండి. తెలుగువాడికి తెలుగు వాడంటే పడదు. ఖర్చుగాలి ఎవరైనా ఒక తెలుగువాడు వైకొస్తున్నాడంటే వాడి కాలు పట్టి లాగి కింద పడేవరకూ విశమించడు రెండవవాడు. తాను పైకి పోవడం కాదు తెలుగువాడికి ముఖ్యం, తోటి తెలుగువాడు పోకుండా చూడటం. తెలుగు వాడికి తెలుగు వాతావరణం గిట్టుదు. బెంగాల్ పంచకట్టు కావాలి, నిజాం పేరాణీ కావాలి, మద్రాసు తంబాకు కావాలి, హిందీ కవిత్వం కావాలి, చివరకు పిల్లల్ని చదివించేందుకు ఇంగ్లీషు కాన్వెంటు కావాలి. అందాల తెలుగు, ఆనందాల తెలుగు నా వీరభాష తెలుగు. నా తేనెల భాష తెలుగు ఎన్నడికి అక్కర్లేదు...అసలే అఖర్లేదు...ఏమటే బుద్ధిహీనత ఎందుకీ నాస్సెన్స్, అసలేమిటీ అంట! పార్వతీశం రాజకీయ నాయకునిలా మాంచి ఆవేశంగా ఉపన్యాసం ధోరణిలో పడి తన్ను తాను మరచిపోయాడు.

ఇంత హడావుడి జరిగేసరికి బండిలోని అన్ని జతల కర్కూ కొంతవ రకు పార్వతీశం వైపు ప్రసరించాయి, కొందరు వింతగానూ, మరికొందరు వినోదంగానూ చూస్తున్నారు... పార్వతీశం ఇంకా అలాగే ప్రసంగాన్ని సాగించాడు. 'నా మటుకు నేను కొన్ని వందల సంఘటనలతో ఉదాహరించగలను ఈ విషయాన్ని బలపరిచేందుకు అసలు నా జీవిత చరిత్రలో వాటి

న్నింటిని వ్రాస్తున్నాననుకోండి, అది వేరే సంగతి. ఒకసారి నేను ఆగ్రా పోయినాను. ఆగ్రా ఏది, తాజమహల్ వుండే ఆ ఆగ్రా. అక్కడ పూర్ణిమ పండు వెన్నెల రాత్రిలో కూర్చున్నాను. నా చుట్టూ నాలుగైదు భాషల మనుషులు, ఆ వాతావరణం నా మనసులో మల్లెల పందిరి వేయించింది - 'హృదయం పులకరించింది' అలనా జనాపాంగే' అని మను చరిత్రలోని పద్యం రాగయుక్తంగా ప్రారంభించాను.'

'అయ్యా అది వసు చరిత్రలోది' రైల్లో ఓ మూలనుంచి కేక 'గుడ్డు కదూ...'

పార్వతీశానికి కోపం వచ్చి అన్నాడు. 'గుడ్డు కాదండీ - పిల్లే' అంతా నవ్వారు.

వాతావరణం ఇలా నవ్వులపాలు కావడం ఆయనకు నచ్చలేదు. 'చాల్లే వయ్యా మహా విద్వాంసుడివి బయలుదేరావు. ఏదో ఒకటి మనువో, వసువో ఏం మునిగిపోయింది ఈ కొంచెంలో...చూచారా ఇది అసలైన తెలుగువాడి తెగులు. ఇదే పరాయి భాషవాడయితే ఆ తప్పొప్పులకు సున్నం పూసి పాలిష్ చేసి పార్స్ పంపి తమ భాష గొప్పతనం చెప్పకుంటాడు. కానీ మనవాళ్ళో...అంతా రంధ్రాన్వేషణ...'

'ఆ ఎవరికి కావాలండీ కాలక్షేపం బటాణీలు ఎవరిక్కావాలి? పక్క పెట్టెలో నుండి బటాణీల బుట్టతో ప్రవేశించాడోకాయన ఈ పెట్టెలోకి. అతని కంఠ ద్వని ముందు పార్వతీశం కంఠం వినపడ లేదు. అందు కని గత్యంతరం లేక కొంచెంసేపు విరమించాడు ప్రసంగం బటాణీవాణ్ణి కోపంగా చూస్తూ. ఓ అయిదు నిమిషాల్లో బటాణీలవాడు పోయాడు. వాడు సాగడమే ఆలస్యం పార్వతీశం లంకించుకున్నాడు.'

'అందుకే నా కసలీ దేశమంటేనే బొత్తిగా నచ్చలేదు. ఏ ఫారిసో పోయి పోయిగా బతకాలను కుంటున్నాను.'

'ఫో, ఇప్పుడే ఫో పీడ' అన్నాడెవరో అవతలి కిటికీ వద్దనుండి.

'ఏమిటి సోది, ఎవడడిగాడు ఈయన్ను ప్రసంగించమని' అన్నట్లు ముఖం పెట్టారు చాలామంది చికాకుతో.

'అంతే కాదు మిత్రులారా! వినండి ఇకనుండి నేను తెలుగు భాషలో రచనలు చేయడం కూడా మానివేస్తాను.' కఠోరమైన తన అభినవ గుణాడ్య ప్రతిజ్ఞ పలికాడు పార్వతీశం తెలుగువాళ్ళ మీద కోపంతో. దీనితో పక్కాయనకు ఆసక్తి పెరిగి అడిగాడు 'అయ్యా తన నామధేయం ఏమన్నారు?'

'వల్లభకవి' మన పార్వతీశం ఇక నుండి వల్లభకవి అందాం. ఖంగు మని సమాధాన మిచ్చాడు. 'వల్లభకవి' అన్న అయిదక్షరాలూ రైలుపెట్టె నొక్కసారి మంత్రముగ్ధం చేసివేశాయి. కంపార్ట్మెంటు మెత్తం ఒక్కసారి పునాదులతో కదిలినట్లయింది. వల్లభకవి, మహాకవి వల్లభకవి వీరా? ప్రముఖ ప్రజాకవి. సుప్రసిద్ధ నవలా రచయిత అత్యుత్తమ వాగ్గేయకారుడు, వేలాది ప్రజల ఆరాధ్యదైవం వల్లభకవి వీరేనా? ఓహో ఎంత ధన్యులయ్యాము. వా....రెక్కిన పెట్టెలో ఎక్కి ప్రయాణం చేయడంతో ఎంతో అదృష్టం లభించింది మనకు. ఇలా వెల్లువలాగా రైలు పెట్టెలో ఆలోచనలు పొర్లి పొంగాయి.

'స్వామీ, తమరేనా వల్లభ కవీంద్రులు! ఓహోహో!' పక్కన కూర్చున్న మనిషి పాదాభివందనంచేశాడు కవికి.

వల్లభకవి చిరునవ్వు నవ్వాడు.

'అసలా చమత్కార భరితమైన సహజ మృదుమధుర గంభీర సంభాషణా క్రమం చూసి నేను అప్పుడే అనుకున్నాను, ఈయనెవరో మహామహ్నాడై వుంటాడని. అనుకున్నట్లే అయింది. మా అదృష్టం పండింది.' మరో భక్తుడు తన అభిమాన కవికి కైవారం సమర్పించాడు.

'అపర వాణీధవులు తమరు' ఒకరి నుండి.

'పుంభావ సరస్వతులు' మరోకరి స్తుతి.

'అపర కవులు అపర కవులు' ఓ అజ్ఞుని ప్రేలాపన.

'ఫత్ నోరు మూయి, అపర సరస్వతి అనాలి' మరో మిత్రుని సవరణ.

రైలు పెట్టె మొత్తమూ సంరంభంతో నిండిపోయింది. ఎటు చూచినా స్వాగత వాక్యాల్లే, సమృత ప్రసంగాల్లే, నవ్వుల వెల్లువల్లే, నర్మ గర్భ సంభాషణల్లే.. వీటన్నింటికీ వల్లభకవి హృదయపూర్వకంగా సంతోషించినట్లుగా అతని ముఖాన్ని బట్టే తేలికగా పోల్చుకోవచ్చు. పెట్టెలోని ప్రజలు అప్పటి వరకూ తన యెడల చేసిన అపజ్ఞను క్షమించానన్నట్లు దయాద్రు దృష్టి ప్రసరించాడు వల్లభకవి.

'స్వామీ తమరు సామాన్యునిలా ధర్మ క్షామిలో ప్రయాణం చేయడమే మా అదృష్టం.'

'అదేమిటయ్యా! నేను గాంధేయవాదినని నీకు తెలుసు కదా ప్రజాకవి ప్రజలలో నుండే పుడ్డాడు, ఆ ప్రజలలోనే బతుకుతాడు, ప్రజలలోనే చస్తాడు.'

'అహోహో!' కరతాళ ధ్వనులతో నిండిపోయింది పెట్టి. 'స్వామి మీ కుంటి గుర్రం రచనలో జానకి పాత్రనెందుకంత క్రూరంగా చిత్రించారు?'

'అది దాని ఖర్మ, ఆ జానకి క్రూరాత్మురాలు. భగవంతుడు ఆమెనలా సృష్టించాడు, అందుకు మనమేం చేస్తాము?'

'ఆ పాత్రనలా అర్ధాంతరంగా వదిలేశారే చివరికది ఏమవుతుందని మీ ఉద్దేశం?'

'ఆ ఏ ఏట్లానో దూకి చస్తుంది.' నిర్లక్షంగా సమాధానం చెప్పాడు వల్లభకవి.

ఆయననలాంటి ప్రశ్నలతో బాధించకూడదని మరొకరు ఆ పుచ్చకుణ్ణి మందలించారు. అంతలో ఓ చిన్న స్టేషను వచ్చింది. బండి ఓ నిముషమాగి మళ్ళీ బయలుదేరింది.

'మహాకవి! మీ ప్రస్తుత కార్యక్రమమేమిటి?' ఆసక్తితో ప్రశ్నించా రొకరు.

'ఆ! ఆ విషయానికే వస్తున్నాను.' వల్లభకవి అందరి సముఖాలూ ఒక్కసారి పరికించారు, కంపార్ట్మెంటు మొత్తమూ తనవైపే చూస్తున్నది.

ముసలి తాత ఒకాయన కళ్ళజోడు ముక్కుమీదికి లాగి ఆప్యాయంగా చూస్తున్నాడు తన్ను. ఓ యువకుడు ఆటోగ్రాఫు పుస్తకం చేతిలో పట్టుకుని రెడిగా వున్నాడు తన కొరకు. ఒక చిన్న గడ్డం పెద్ద మనిషి చేతిలో న్యూస్ పేపర్ పక్కకు నెట్టి వైన పడుకున్నవాడు కిందికి తొంగి చూస్తున్నాడు తనవైపే ఆసక్తిగా! పెట్టెలోని ఆడవాళ్ళంతా తన్నే చూస్తున్నారు. మగవాళ్ళంతా తన్నే చూస్తున్నారు, అంతా తన్నే చూస్తున్నారు.

'నేనొక బృహత్తర సంకలనం ప్రచురింప బోతున్నాను.'

ఆటంబాంబు వదిలినట్లు రైలు పెట్టెలో తన అపూర్వ కార్యక్రమాన్ని ప్రచురించాడు వల్లభకవి.

'సంకలనమంటే సంకలనం కాదు - అపూర్వ సంకలనం, చిట్టాపడ్డు పుస్తకాల్లా చిత్తకాగితాల్లో ముద్రించి అమ్మరు దాన్ని. మేలిమి కాగితంవై ఏ మాంచెస్టరులోనో ముద్రిస్తారు.

'తెలుగులోనా?' ఒక సంకయాయుని ప్రశ్న.

'ఊన్! మాట్లాడరాదు. వారు చెప్పేది చిత్తగించు.' పక్కవాని సర్దుబాటు.

'తెలుగులో ఉత్తమపుస్తకాలు నశించాయి. సాహిత్యస్థాయి పతనమై పోయింది. మనిషికో గ్రంథాలయం పెరుగుతున్నది నిజమే కాని లైబ్రరీల పొడవూ, వెడల్పూ ఎటూ పెరిగాయ్ కాని లోతు మాత్రం లేదు.'

'గుంట తప్పితే సరి' అని ఓ గుంట డిసైడ్ కామెంట్ చిన్నగా.

అందుకనే నా లోకోత్తమ సాహిత్యాన్ని అందరికీ అందుబాటులోకి రావాలని ప్రయత్నంతో ఒకటి ప్రారంభించాను. దానికి మీరంతా హృదయ పూర్వకంగా ఉదారంగా యధాశక్తి ఇప్పుడే ధనం ఇవ్వాలి'. ధనం మాట వచ్చేసరికి రైలు పెట్టె స్తంభించి పోయింది రైలు కదులుతున్నా. పెట్టెలో మనుషుల ఊపిరి ఆడుతున్నదో లేదో పోల్చుకోవడం కష్టం.

ముసలాయన కళ్ళు అలాగే తేలవేసి కునికి పాట్లు పడసాగాడు. యువ కుడి ఆటోగ్రాఫు బుక్ జేబులోకి పోయింది. ఎదురుగా కూర్చున్నా తన ముఖాన్ని దిన పత్రికలో దాచుకున్నాడు.

ఇంకా ఇద్దరు ముగ్గురు ఆవలిస్తు ఏదో ఎలక్షన్ గూర్చి విజయవాడ ఎండలగూర్చి సంభాషణ ప్రారంభించారు. డూరం తరిగిపోతున్నది, విజయవాడ వచ్చేస్తున్నది. వల్లభ కవికి తిక్క తిరుక్కొచ్చింది. ఈ వాతావరణంలో మార్పును చూచి ఛీ! ఏం జాతి నీరసమైన జాతి! డబ్బునగానే చస్తుంది జాతి, హరిశ్చంద్రుడి నాడెరుగుదుమా, భోజరాజు నా డెరుగుదుమా, శ్రీనాథు నా డెరుగుదుమా, శ్రీ కృష్ణదేవరాయలనాడు తెలుసా మనకీ దురతి? ఎన్నడూ లేనిది స్వతంత్ర భారతంలో ఏమిటి అవమానం? ఆవేశంతో ఓ చందాల పుస్తకం తీసి, అందుకే నేనన్నాను తెలుగు వాడికి తెలుగు తప్ప మరేమి తెలిదని. పక్క భాషల వాళ్ళను చూచి బుద్ధి తెచ్చుకుంటే సరి. ఆ పేపరు తర్వాత చదువుదురు. విజయవాడ వచ్చేస్తున్నది. దిగిపోతే పత్తా దొరకరు మీరు వెయ్యండి. మీ ఇష్టం పుస్తకం బలవంతంగా ఎదురు బల్ల మీద వ్యక్తి ముందుకు నెట్టాడు. ఆ వెద్ద మనిషి వల్లభకవి దబాయంపుకు తట్టుకో లేక డబ్బు అచ్చుకో లేక వచ్చి వెలక్కాయ మింగినట్లు ముఖం పెట్టి నాలుక వ్రేలాడ వేశాడు పళ్ళసండునుంచి.

'తియ్యండి తియ్యండి డబ్బు ధబాయిస్తున్నాడు వల్లభ కవి, దొంగతనం కాదు బందిపోటు అన్నట్లున్నది వ్యవహారం అనుకుంటున్నారు పాపెజర్లు.'

'ఏయ్ గడ్డం పెద్ద మనిషి, కిందకి దిగి రావయ్యా! ఇదిగో సంతకం చెయ్యి' వల్లభ కవి హాంకారానికి గడ్డం పెద్ద మనిషి కిందికి దిగక తప్పలేదు, సీనిమాలకు క్యూలో నిలబడి చొక్కాలు చింపించుకొని జేబులు కత్తెరలు వేయించుకొని పళ్ళికిలింపుకొని డబ్బులు ఖర్చు చేసుకొని కొంప చేరుతారు. ఉత్తమ సాహిత్యమంటే సరి ఎక్కడలేని దరిద్రమూ వస్తుంది. మనకు ఆ వెయ్యండమ్మా చందాలు వెయ్యండి. డిట్టెక్టివులయితే చదువు తారు కాని సాహిత్యం అక్కర్లేదా మీకు?'

వల్లభ కవి వామనుని వలె ప్రారంభించి చూస్తుండగానే త్రివికముడైనాడు. 'మీకిచ్చిన చందాకు ప్రతిఫలంగా మా కేమిటి ముడుతుంది?' వైనుంచి దిగిన గడ్డం మనిషి ప్రశ్నించాడు. వల్లభ కవికి కోపం వచ్చింది 'ఏమయ్యా గడ్డపు పెద్ద మనిషి, బ్రతుకు సంతా యుటులి టేరియన్ పర్సన్తోనే చూస్తారా? చంద్రుడు ఎందుకు వెన్నెల కురుస్తున్నాడు? పండ్లు ఎందుకు కాస్తున్నాయి? వర్షాలు ఎందుకు పడుతున్నాయి? దేవుడెందుకు సృష్టిస్తున్నాడు?'

'పని లేక' గడ్డం మనిషి సమాధానం.

'ఏట్టివట్టుంది నీ తెలివి. ఇదంతా నిష్కామ కర్మయోగం, మహా కవుల గ్రంథాలు కొనడమూ, చదవడమూ, ముద్రించడమూ నిష్కామంగానే జరగాలి. అయినా అంత కోరుతున్నావు కాబట్టి నీకో ఫ్రీ కాపీ ఆ పుస్తకం పంపుతాల్లే.'

'ఇంతకూ మీరు మహా కవేనని ఏమిటి నమ్మకం?' గడ్డం మనిషి సూటి ప్రశ్నకు వల్లభకవి మండి పడ్డాడు.

'లోకమంతా అంగీకరించగా నీవు మాత్రం నన్ను మహాకవిగా అంగీకరించవా?'

'అందరూ అంగీకరిస్తే నేను కూడా అంగీకరించాలని ఏమంది'

'మీ 'మారని కొలను' నవలలో ముప్పై ఎసక్రానిజమ్స్ ఉన్నాయని నేను ఆరోపిస్తున్నాను. ముంగీసని కరిచిన పాము నవల అసలు మీరు వ్రాయలేదని నేను నిరూపిస్తున్నాను. మీ మకరంద మాధుర్యం కావ్యంలో ప్రతి పదానికి ఓ తప్రసు చూపిస్తాను మరెలా సమర్థించుకోగలరు? గడ్డం పెద్దమనిషి గడ్డుగాయిగా పరిణమించే సరికి రైలులో తిరిగి రసవత్తమైన వాతావరణం నెలకొన్నది. అందరి నిద్రా పారిపోయింది. దిన పత్రిక చాటు నుండి ధీరుపు బెంచే ఆయన ముఖం ఆశతో రంగస్థలం వైకి వచ్చింది. సర్కసు చూస్తున్నంత వేడుకతో జనమంతా ఒళ్ళంతా కళ్ళు చేసుకొని ఉత్సాహంగా కూర్చున్నారు. మహాకవితో గడ్డం అర్చకుడు దెబ్బలాట పెట్టుకున్నాడు. ఇతని పొగురు ఎలా అణుస్తాడో చూడాలని పాపెజర్ల వేడుక. 'కుర్ర విమర్శకుడా' వల్లభకవి గాండ్రించారు పెద్దపులిలా.

'నీవు వైసలివ్యకపోతే మానేయి అంతేకాని ఇచ్చే వాడికి రాహువులా నీ గడ్డం అడ్డం పెట్టుకు' శ్రోతలంతా సానుభూతే అకారణంగా మళ్ళీ వల్లభ కవి వైపే తిరిగింది. తాము వైసలివ్యక పోవచ్చు. వల్లభ కవి వాపే తిరిగింది.

సమస్యాపూరణం

నిర్వహణ - శేషం సుప్రసన్నాచార్యులు

Sirpur-Kagaznagar, AP

(ఈ శీర్షికలో ప్రతినెలా కొన్ని సమస్యలు యివ్వబడుతాయి. ఎవరైనా ఈ సమస్యలను పద్యరూపంగా పూరించవచ్చును. పూరించిన సమస్యలను పై సంచికలో ప్రచురింపబడుతాయి. సమస్యలను కూడా ఎవరైనా పంపవచ్చును. సమస్యల యితివృత్తంలో తుది నిర్ణయం సంపాదకులదే.)

సూయస్య : వానదేవుడు కరుణించి వార్తజొచ్చె

ఇంతకుముందు పూర్తిచెయ్యబడిన సమస్యలు పూరించినవారు నిర్వాహకులే.

హోహోకార విదార రోదనలు మోహోవేశమో నెక్కుతో

సాహిత్యమ్మున ఛందమున్ మరచి నిస్సారంపు గ్రంథమ్ములన్

బాహోటమ్ముగ వ్రాయుచుండ కవితా ప్రావీణ్యతల్లగ్గి రీ

సాహిత్యాధ్యము దుమ్ములేగినది దుమ్మో లమ్ము ప్రారంభిమ్మె.

వరములుపొంది గర్వమున" భస్మ హిరణ్యులు, రావణాసురుల్

ధరణీన జీవరాసులను దారుణమున్ నశియింప జేయగన్

వరములు బ్రోవలేదుగద వారిని పాపపు ఊబినుండి, ఏ

వరములు గావనోరపు ప్రవర్తిలుమా గత ధర్మబుద్ధివై.

గతంలో పూరింపబడిన కొన్ని దత్తపదులు.

డాబు, బాబు, జాబు, జేబు - పంజాబు సమస్యపై

డాబులు కృంగిపోయి ధన డంబములన్ని నశించిపోయి, ఆ

బాబులు వేయు మారణపు బాంబులు శక్తిని గోలుపోయి,

పంజాబున టెర్రరిస్టుల ప్రభావము హా! యని పర్వలెత్తగా

జేబున నిండవే యపుడు జే! యను శాంతి విహారభావనల్.

శ్రీ సీయస్మీ మురళి, క్లారెమాంట్ పూరించినది, ఇచ్చిన క్రొత్త సమస్య

సమస్య - ఆమెను, భర్తయున్ కొడుకు మామయు కూడిరి, అప్పుడాపనిన్!

పూరణ -

దోమలు కుట్టి చంప కుపితోద్ధత మండు చితాగ్ని నేత్రియై

ఛీ! మము నిద్రపోవనిడరేల? యదో ఫ్లిటుగన్లతో యమో

ద్ధామము చేర్చు మిమ్మునెడి ఆకరభీకకాశెకాహళిన్

ఆమెను, భర్తయున్ కొడుకు మామయు కూడిరి, అప్పుడాపనిన్!

క్రొత్త సమస్య

రావణుచేరే సీత, యనురాగములొల్కెడు పల్కులాడుచున్.

సక్రమమైన అర్థం వచ్చేటట్లుగా పై నాలుగవ పాదం వాడి పద్యాన్ని పూర్తిచేసి పంపండి.

తాము వైసలివ్యక పోవచ్చు. వల్లభ కవి తమ్ము దబాయించ వచ్చు, అది వేరే విషయం. కాని ఎవడో ఒ గడ్డంవాలా ఇలా మహాకవిని వినర్పించడం వాళ్ళకు నచ్చలేదు. అతను మనలో ఒకడనే తమ్ము చందాబారి నుండి రక్షించేందుకే పోట్లాటకు దిగాడనే ప్రజలు మరిచిపోయారు.

'అడ్డం పెట్టే తీరుతాను, మిత్రులారా! ఈ వల్లభ కవికి ఎప్పుడూ ఒక్క పైసా ఇవ్వకండి' తెగబడి అడ్డు పిలిచి గడ్డం మనిషి అరిచాడు కీచురాయిలా.

వల్లభకవి ఒక్క దెబ్బతో ఈ గడ్డం వాలాను పడుకోబెడతాడని అందరూ ఆశించారు కాని అలాంటదేమీ జరగలేదు. చందా పుస్తకం తీసి వల్లభకవి సంచీలో సర్దుకోవడం చూచి టిక్కెట్టు లేని ఈ వినోదం ఇంకా చిత్తగించాలనుకున్న ప్రజలు అసంతృప్తి చెందారు. గడ్డం మనిషి ఇలా ఆశించని విషయం పొందడమూ వారికంత నచ్చలేదు. 'వల్లభ కవికీ జై... వల్లభ కవికీ జిందాబాద్' ప్లాట్ ఫారం పై కేకలు మజాలో పడి రైలు ప్లాటుఫారం చేరడం కూడ మరిచిన ప్రజలు గబగబా సామాన్లు సర్దుకో సాగారు.

'అయ్యా! తమకేదో సన్మానంలోగుంది' పక్కనున్న మనిషి ప్రశ్నను కూడా వినిపించుకోకుండా వల్లభకవి బెడ్డింగును తలుపు దగ్గరికి లాక్కు న్నాడు. 'వల్లభ కవి వర్తిల్లాలి... వల్లభ కవి జిందాబాద్' కార్యకర్తలు ఈ డబ్బా దగ్గరికి వచ్చి చూచారు. ఆనందంతో ఒక్కసారి లోపలికివచ్చి పూలదండలు వేశారు.

'తమరు నెకండుక్కాసులో వచ్చారేమిటి? మీ కోసం మేము ఫస్టుక్లాసు పెట్టెలు వెతుకు తున్నాము.'

'అది సరే చూడండి ఈ గుమ్మం దగ్గర బెడ్డింగుతో ఒకాయన' కార్యకర్తలు చూచారు. గుమ్మం దగ్గరి వల్లభ కవి ఎప్పుడో ప్లాటుఫారంపై జనంలో కలసిపోయాడని నినాదాలు చేస్తున్న కార్యకర్తల మధ్యకు దిగి కృతజ్ఞత సూచకంగా చేతులు మోడ్చి, పిలిచి బరువైన పూలదండలతో ముందుకు సాగాడు గడ్డం మనిషి!

శ్రీ సూర్యనారాయణా!

శ్రీ సూర్యనారాయణా! 'ఛాయా' మనోరమణా!

'హర్షవల్లి' పురము ఉదయాద్రిగా అవతరించిన లోకకళ్యాణ కారణా!

ఉదయించవయ్యా! వేదపారాయణా!

|| శ్రీ సూర్య ||

భూమాత సవరించె 'భూపాల' రాగం

నీరాకృత 'మలయమారుతం' గీతం

'ఉదయ రవిచంద్రికల' ప్రసరించె ఉదయం.

లోకమే వేకువై పలికె సుస్వ్యాగతం.

|| శ్రీ సూర్య ||

ఈ వంక 'ఛాయ', ఆవంక 'పద్మిని'

సరసచేరిన 'ఉషా' సహితమై నిలిచి

నిత్యదర్శనమిచ్చు ప్రత్యక్షవైమా!

విశ్వమానవ జీవనాధార కిరణమా!

|| శ్రీ సూర్య ||

చీకటులు మూసినవి కనులతామరల

చెతన్యమేలేదు వెలుగు కనరాదు

కేరణాలు ప్రసరించి కురిపించి కరుణ

లోకాల వెలిగించవో తిమిరహరణా!

|| శ్రీ సూర్య ||

- దూసి ధర్మారావు

Sringavarapukota, AP